

WYDZIAŁ INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa w języku polskim: Badania Operacyjne
Nazwa w języku angielskim: Operations Research
Kierunek studiów (jeśli dotyczy): Zarządzanie
Specjalność (jeśli dotyczy):
Stopień studiów i forma: II stopień, niestacjonarna
Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy
Kod przedmiotu: MAZ1142
Grupa kursów: NIE

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	20		10		
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	120		60		
Forma zaliczenia	Egzamin		Test pisemny		
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	4		2		
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)			2		
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BK)	0.66		0.33		

*niepotrzebne skreślić

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1. Znajomość podstaw analizy matematycznej, algebry i logiki.
2. Znajomość podstaw programowania komputerów.

CELE PRZEDMIOTU

- C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi problemami optymalizacyjnymi takimi jak: zagadnienie programowania liniowego, zagadnienie programowania liniowego całkowitoliczbowego oraz przepływami w sieciach; wskazanie praktycznych zastosowań tych problemów.
- C2. Zapoznanie studentów z najważniejszymi metodami rozwiązywania wyżej wymienionych problemów optymalizacyjnych.
- C3. Zdobycie przez studentów umiejętności identyfikacji zmiennych decyzyjnych, danych wejściowych oraz celów w praktycznych sytuacjach decyzyjnych i zbudowania na ich podstawie modelu matematycznego.
- C4. Zdobycie przez studentów umiejętności interpretacji oraz prezentacji rozwiązań uzyskanych dla skonstruowanych modeli.
- C5. Zapoznanie studentów z oprogramowaniem służącym do modelowania i rozwiązywania skonstruowanych modeli.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z zakresu wiedzy:

PEK_W01 - Zna zasady budowy modeli ekonometrycznych i symulacyjnych. Ma specjalistyczną wiedzę w zakresie modelowania ilościowego i prognozowania stanów i procesów w organizacji.

Z zakresu umiejętności:

PEK_U01 - Potrafi stosować metody badań operacyjnych jako narzędzia wspomagającego zaawansowane analizy decyzyjne.

PEK_U02 - Posiada umiejętność wykorzystywania metod ilościowych, w tym zaawansowanych metod ekonometrycznych i symulacyjnych do opisu i prognozowania procesów i rezultatów działalności organizacji.

Z zakresu kompetencji społecznych:

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1	Metodologia badań operacyjnych; zagadnienie programowania liniowego i jego zastosowania.	2
Wy2	Metoda graficzna i algorytm sympleks dla programowania liniowego	2
Wy3	Algorytm sympleks i analiza wrażliwości dla programowania liniowego	2
Wy4	Zagadnienie programowania liniowego całkowitoliczbowego i jego zastosowania	2
Wy5	Algorytm podziału i ograniczeń oraz metoda odcięć dla programowania liniowego całkowitoliczbowego	2
Wy6	Podstawowe problemy optymalizacji sieciowej, część 1 (zagadnienia najkrótszej ścieżki i maksymalnego przepływu)	2
Wy7	Podstawowe problemy optymalizacji sieciowej, część 2 (zagadnienia transportowe)	2
Wy8	Zagadnienie komiwojażera – zastosowania i metody rozwiązywania	2
Wy9	Zadanie programowania wielokryterialnego, jego zastosowania i metody rozwiązywania	2
Wy10	Elementy programowania nieliniowego	2
Suma godzin:		20

Forma zajęć - laboratorium		Liczba godzin
La1	Wprowadzenie. Prezentacja oprogramowania do rozwiązywania modeli liniowych.	2
La2	Budowa i rozwiązywanie modeli programowania liniowego dla praktycznych problemów.	2
La3	Budowa i rozwiązywanie modeli programowania liniowego dla praktycznych problemów.	2

La4	Budowa i rozwiązywania modeli programowania liniowego całkowitoliczbowego dla praktycznych problemów.	2
La5	Kolokwium zaliczeniowe	2
	Suma godzin:	10

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1. Prezentacja multimedialna
N2. Analiza studium przypadku
N3. Rozwiązywanie przykładowych zadań
N4. Wykorzystanie oprogramowania komputerowego

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu kształcenia	Sposób oceny osiągnięcia efektu kształcenia
P	PEK_W01	Egzamin
P	PEK_U01 PEK_U02	Test pisemny
P=1		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

- [1] H. Wagner. Badania operacyjne. PWE, Warszawa 1980
- [2] H. Taha. Operations research. An introduction, Prentice Hall 2011
- [3] F. S. Hiller, G. J. Liberman. Introduction to operations research, Mc Graw Hill 2003
- [4] W. L. Winston. Operations Research: applications and algorithms. PWS-KENT Publishing Company 1987

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] I. L. Kalichman. Algebra liniowa i programowanie. PWN, 1971
- [2] H. P. Williams. Model building in mathematical programming. Wiley 1990.
- [3] T. Trzaskalik. Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem. PWE, 2008
- [4] R.K. Ahuja, T. L. Magnanti, J. B. Orlin. Network flows: theory, algorithms and applications. Prentice Hall, Inc., 1993
- [5] R.S. Garfinkel, G. L. Nemhauser. Programowanie całkowitoliczbowe. PWN, 1978.

OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

Adam Kasperski, adam.kasperski@pwr.wroc.pl

MACIERZ POWIĄZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU
Badania Operacyjne
Z EFEKTAMI KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU Zarządzanie

Przedmiotowy efekt kształcenia	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności (o ile dotyczy)**	Cele przedmiotu***	Treści programowe***	Numer narzędzia dydaktycznego***
PEK_W01	K2_ZARZ_W13	C1,C2, C3, C4	Wy1 – Wy10	N1, N2, N3
PEK_U01 PEK_U02	K2_ZARZ_U10 K2_ZARZ_U12	C2, C3, C4, C5	La1 – La14	N2, N3, N4

** - wpisać symbole kierunkowych/specjalnościowych efektów kształcenia

*** - z tabeli powyżej